

وزارت کشور

سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور

نشور کمیته حسابرسی شهرداری.....

سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور

خرداد ۱۳۹۶

بستر عالی

مقدمه

این منشور در راستای ماده ۳ دستورالعمل ۳۶۹۶۳ مورخ ۹۶/۳/۸ ابلاغی وزیر محترم کشور و مصوبه نشست رسمی - علنی شورای اسلامی شهر و مطابق با اصول استقرار نظام مدیریت نوین بخش عمومی تهیه و تنظیم شده است. با عنایت به نقش ارزنده کمیته‌ی حسابرسی در راهبری سازمانی، مدیریت ریسک و رویه‌های کنترل داخلی و یکپارچه‌سازی فرآیند انتخاب حسابرس و بازرس قانونی در سازمانها، موسسات و شرکتهای تابعه و وابسته شهرداری، انتظار می‌رود این کمیته بسترهای لازم برای ارتقای پاسخگویی مدیریت شهری به شهروندان و نمایندگان منتخب آنها را فراهم سازد.

ماده (۱) تعاریف

اصطلاحات و واژه‌هایی که در این سند به کار رفته است دارای معانی زیر می‌باشد:

- **کمیته حسابرسی:** کمیته‌ای نظارتی، پایشگری و مشاوره‌ای است که به موجب دستورالعمل نحوه‌ی استفاده از خدمات موسسات حسابرسی در شهرداری‌ها، سازمان‌ها، موسسات، شرکت‌های وابسته و تابعه و این منشور از سوی شورای اسلامی شهر و زیر نظر ریاست شورا برای انجام مسئولیت‌های مصوب در این سند تشکیل می‌شود.
- **منشور:** سندی است که به بیان هدف، جایگاه، نقش، اختیارات، ترکیب، مسئولیت‌ها و نحوه‌ی عمل کمیته حسابرسی در شهرداری می‌پردازد.
- **شورا:** شورای اسلامی شهر

ماده ۲) هدف

هدف از این منشور تعیین جایگاه، مسئولیت‌ها و نحوه‌ی عمل کمیته حسابرسی شهرداری می‌باشد که به تصویب شورا رسیده است. بیانیه اهداف کمیته حسابرسی به تفصیل در آیین‌نامه اجرایی کمیته حسابرسی تشریح خواهد شد.

ماده ۳) جایگاه قانونی کمیته حسابرسی

براساس این منشور، کمیته حسابرسی مستقیماً زیر نظر رئیس شورا فعالیت خواهد نمود.

ماده ۴) نقش کمیته حسابرسی

کمیته حسابرسی به مدیریت شهری در پاسخگویی به شهروندان و نمایندگان منتخب آنها در شورا از طریق بهبود نظارت، حسابرسی و حسابداری و گزارشگری مالی، مدیریت ریسک، راهبری سازمانی، طراحی و به ویژه پایش مستمر سامانه‌ی کنترل داخلی اثربخش و فرآیندهای داخلی کمک می‌کند. ارتقای فرهنگ مدیریت عملکرد و انجام عملیات با ملاحظات اثربخشی، کارایی و صرفه‌ی اقتصادی از دیگر نقش‌های کمیته حسابرسی خواهد بود.

ماده ۵) ساختار کمیته حسابرسی

الف. نحوه‌ی انتخاب اعضا

اعضای حقیقی کمیته حسابرسی به منظور حفظ استقلال نسبی در انجام اثربخش و کارایی مسئولیت‌ها با ابلاغ مستقیم رئیس شورا برای مدت **سه سال** منصوب می‌شوند.

ب. تعداد اعضا

اعضای کمیته مرکب از **۳ تا ۷** عضو اصلی و **۲** عضو علی‌البدل (به ترتیب مقرر در جدول شماره ۱) می‌باشد.

جدول شماره ۱- ترکیب اعضای کمیته حسابرسی در شهرداری‌های ایران

ردیف	شرح	تعداد اعضای اصلی کمیته	تعداد اعضای علی‌البدل کمیته	ترکیب اعضا
۱	کلانشهرها	۷	۲	<p>- دو عضو شورا یا نماینده آنها</p> <p>- شهردار یا نماینده آن</p> <p>- مدیر حسابرسی داخلی</p> <p>- سه عضو مستقل و متخصص در حرفه حسابرسی که حداقل دو نفر آنها حسابدار رسمی غیر شاغل باشند</p> <p>- دو عضو البدل مستقل و متخصص در حرفه حسابرسی که حداقل یکی از آنها حسابدار رسمی غیر شاغل باشد</p>
۲	مراکز استان	۵	۲	<p>- دو عضو شورا یا نماینده آنها</p> <p>- شهردار یا نماینده آن</p> <p>- دو عضو مستقل و متخصص در حرفه حسابرسی که حداقل یکی از آنها حسابدار رسمی غیر شاغل باشد</p> <p>- دو عضو البدل مستقل و متخصص در حرفه حسابرسی که حداقل یکی از آنها حسابدار رسمی غیر شاغل باشد</p>
۳	سایر شهرداری‌ها	۳	۲	<p>- یک عضو شورا یا نماینده آنها</p> <p>- شهردار یا نماینده آن</p> <p>- یک عضو مستقل و متخصص در حرفه حسابرسی که ترجیحاً حسابدار رسمی غیر شاغل باشد</p> <p>- دو عضو البدل مستقل و متخصص در حرفه حسابرسی که ترجیحاً حداقل یکی از آنها حسابدار رسمی غیر شاغل باشد</p>

ماده ۶) اختیارات کمیته حسابرسی

- دسترسی کامل و بدون محدودیت به تمامی فعالیت‌ها، مستندات (اعم از فیزیکی یا الکترونیکی)، اموال و در صورت ضرورت هر یک از کارکنان شهرداری در سطوح مختلف سازمانی؛
- مکاتبه مستقیم و اخذ استعلام‌های لازم از مبادی ذی‌ربط، نهادهای حرفه‌ای و دیگر اشخاص؛
- بازبینی ضوابط انتخاب، جابه‌جایی یا برکناری قائم مقامان ذی‌حسابی و نحوه‌ی اجرای عملیات نظارت قبل از خرج به پیشنهاد شهرداری، تایید کمیته حسابرسی و تصویب شورا (موضوع بند الف ماده ۴۴ آیین نامه مالی شهرداری‌ها)
- بازبینی برنامه‌ها و فعالیت‌های حسابرسی داخلی (موضوع نظارت بعد از خرج بند الف ماده ۴۴ آیین نامه مالی شهرداری‌ها)؛
- بررسی فرآیند عملیات اجرایی و طرح‌ها و لوایح ارسالی به شورا، حسب موارد ارجاعی شورا برای اظهارنظر تخصصی و تصمیم‌گیری اعضای شورا؛
- پیگیری مستمر موضوعات مرتبط با حسابرس منتخب شورا و مجامع شرکت‌های وابسته و شورای سازمان‌های تابعه؛

ماده ۷) مسئولیت‌های کمیته حسابرسی

کمیته حسابرسی مسئولیت ایجاد معیارهای مناسب برای اقدام اثربخش و کارا در حوزه‌های زیر را برعهده دارد:

- الف.** وظایف مرتبط با نظارت قبل از خرج؛
- ب.** وظایف مرتبط با نظارت بعد از خرج (حسابرسی داخلی)؛
- پ.** وظایف مرتبط با حسابرسان مستقل منتخب شورا و مجامع شرکت‌ها و شورای سازمان‌ها
- ت.** وظایف مرتبط با مدیریت
- ث.** وظایف مرتبط با کنترل‌های داخلی و مدیریت ریسک
- ح.** مطابقت با قوانین، خط مشی‌ها و اخلاق
- ج.** گزارشگری اتکاپذیر
- خ.** سایر وظایف مرتبط محوله از سوی شورا

ماده ۸) بازبینی منشور

این منشور در صورت نیاز حداقل هر ۳ سال یکبار به روز رسانی و با تصویب شورا اصلاح می شود.

ماده ۹) اطلاع رسانی

شهرداری مکلف است به نحو مقتضی نسبت به اطلاع رسانی این منشور به ذی نفعان، از جمله حسابرسان مستقل، حسابرسان داخلی، مدیران و کلیه کارکنان شهرداری اقدام نماید. همچنین نسخه‌ای از این منشور برای اطلاع رسانی عمومی بر روی تارنمای شهرداری قرار خواهد گرفت.

تبصره: رهنمودهای اجرایی و تفصیلی مرتبط با چگونگی اجرای این منشور به موجب آیین نامه اجرایی پیوست این منشور خواهد بود که بخش لاینفک آن به شمار می رود. شایسته است شوراها و شوراهای اسلامی شهر از تاریخ ابلاغ منشور الگوی کمیته حسابرسی ظرف مدت ۲ ماه نسبت به طرح آن در صحن علنی شورا و تشکیل کمیته حسابرسی اقدام نمایند.

این منشور مشتمل بر ۹ ماده و ۱ تبصره، در ...امین بعنوان منشور الگو کمیته حسابرسی توسط وزارت کشور (سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور) تهیه و جهت طرح در شورای اسلامی هر شهر ابلاغ گردیده است.